

Dokumentu izsniegšana - Beļģija

SATURS

- 1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins “dokumentu izsniegšana” ? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz rakstisku dokumentu izsniegšanu?
- 2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?
- 3 Kas ir atbildīgs par dokumentu izsniegšanu?
- 4 Adreses noskaidrošana
 - 4.1 Vai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot adresātu, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja adresāts vairs nedzīvo adresē, kas zināma pieprasītājam iestādei?
 - 4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve reģistriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja jā, tad kādi reģistri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?
 - 4.3 Kā iestādes šajā dalībvalstī nodarbojas ar lūgumiem, kas nosūtīti saskaņā ar Padomes 2001. gada 28. maija Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kuru mērķis ir atklāt personas pašreizējo adresi?
- 5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 6. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?
- 6 Vai civilajā tiesvedībā ir pieļaujama elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpus tiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, īsziņas utt.)? Ja jā, kāda veida tiesvedībā šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādas dokumentu izsniegšanas metodes izmantojamībai/pieejamībai, atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?
- 7 “Alternatīvā” izsniegšana
 - 7.1 Vai šīs dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?
 - 7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?
 - 7.3 Ja alternatīva izsniegšanas metode nozīmē, ka dokumentus var nodot glabāšanā konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir nodoti glabāšanā?
 - 7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?
- 8 Izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus, no ārvalstīm (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants)
 - 8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam, vai tas saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?
 - 8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar 14. pantu Dokumentu izsniegšanas regulā Nr. 1393/2007, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?

- 8.3 Vai pasts nogaida konkrētu laika posmu, kurā var saņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir “jā”, kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?
- 9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?
- 10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?
- 11 Vai personai ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja jā, tad cik?

1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins “dokumentu izsniegšana” ? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz rakstisku dokumentu izsniegšanu?

Ierosinot lietas tiesā, ļoti būtiska nozīme ir saziņai. Ir ļoti svarīgi, lai tiesvedības puses un tiesnesis būtu informēti par prasītāja prasībām, atbildētāja argumentiem, tiesvedības gaitu un tiesas nolēmumu. Pusei, kas nepiekrīt nolēmumam un pārsūdz to augstākas instances tiesā, ir jāinformē pārējās puses par savu nostāju, iesniedzot vai nosūtot dokumentus (piemēram, uzaicinājumus uz tiesu, pieteikumus, tiesvedības dokumentus, spriedumus, apelācijas sūdzības u. c.). Šajā saistībā galvenais ir nevis dokumenti kā tādi, bet gan veids, kā tie tiek nodoti pusēm un — attiecīgā gadījumā — tiesai. Attiecīgie noteikumi ir paredzēti Tiesu kodeksa (*code judiciaire*) 32.–47. pantā.

Beļģijā atšķir dokumentu paziņošanu (*notification*) un izsniegšanu (*signification*).

Būtībā izsniegšana nozīmē dokumenta izdošanu citai personai ar valsts amatpersonas starpniecību. Beļģijā šāda amatpersona ir tiesu izpildītājs. Praksē tiesu izpildītājs izsniedz apliecinātu dokumenta kopiju attiecīgajai personai.

Tiesu izpildītājs var piegādāt dažādas pavēstes (turpmāk — “izsniegšana” vai “izsniegšanas protokols”). Vislabāk zināmās ir šādas:

- uzaicinājums uz tiesu;
- sprieduma izsniegšana (iespējams, ar maksājuma rīkojumu);
- maksājuma rīkojums;
- rīkojums atbrīvot telpas;
- apķīlāšana (piemēram, personiskā īpašuma, mājokļa apķīlāšana);
- iepriekšēja paziņojuma izsniegšana;
- u. c.

Atšķirībā no izsniegšanas paziņošanas notiek tad, kad tiesas dokumentu (oriģinālu vai kopiju) nosūta pa pastu, t. i., neiesaistot valsts amatpersonu.

Būtisks ir izsniegšanas datums.

Attiecībā uz uzaicinājumiem uz tiesu jāievēro noteikti termiņi no izsniegšanas brīža līdz brīdim, kad lietu sāk izskatīt sākotnējā tiesas sēdē.

Izniedzot spriedumu, izsniegšanas datums ir datums, kad sākas termiņš, kurā var celt iebildumus vai apelācijas sūdzības.

Parasti izsniedz dokumentus. Paziņojumu izmanto īpašos likumā noteiktos gadījumos.

Pavēstei (*l'exploit de signification*) jābūt tiesu izpildītāja parakstītai, un tajā jābūt norādītiem šādiem datiem, kā noteikts Tiesu kodeksa 43. pantā (pretējā gadījumā tā nav spēkā):

- 1) izsniegšanas diena, mēnesis, gads un vieta;

- 2) personas, pēc kuras pieprasījums pavēste tiek izsniegta, uzvārds, vārds, nodarbošanās, domicils un, ja piemērojams, statuss un ieraksts komercreģistrā vai uzņēmējdarbības reģistrā;
- 3) pavēstes adresāta uzvārds, vārds, domicils vai, ja domicila nav, dzīvesvieta un, ja piemērojams, statuss;
- 4) personas, kurai izsniegta kopija vai kurai 38. panta 1. punktā minētajos gadījumos kopija atstāta, vai kurai 40. pantā minētajos gadījumos pavēste nosūtīta pa pastu, uzvārds, vārds un, ja piemērojams, statuss;
- 5) tiesu izpildītāja uzvārds un vārds un viņa biroja adrese;
- 6) dokumenta izmaksu sadalījums.

Persona, kurai tiek nodota kopija, apstiprina oriģinālu. Ja persona atsakās parakstīties, tiesu izpildītājs paziņojumā izdara atzīmi par atteikumu.

Saskaņā ar Tiesu kodeksa 47. pantu tiesu izpildītājs dokumentus nevar izsniegt:

- 1) pirms plkst. 6.00 vai pēc plkst. 21.00 vietā, kas nav publiski pieejama;
- 2) sestdienās, svētdienās vai valsts svētku dienās (šis ierobežojums neattiecas uz izsniegšanu krimināllietās; sk. Kasācijas tiesas judikatūru, *Cass.*, 1984. gada 27. marts, *R.W.* 1984.–1985., 1093; *Antwerp*, 1975. gada 2. oktobris, *R.W.* 1976.–1977., 1834), izņemot steidzamos gadījumos un saņemot atļauju no maģistrāta (*judge de paix*) attiecībā uz uzaicinājumiem uz tiesu lietās, kas iesniedzamas attiecīgajam maģistrātam, no tiesneša, kurš apstiprinājis dokumentu, attiecībā uz dokumentiem, kas iepriekš jāapstiprina, un — visos citos gadījumos — no pirmās instances tiesas priekšsēdētāja.

Kad tiek izsniegts dokuments, personai, kurai tas tiek izsniegts, nodod dokumenta kopiju (izsniegšana), un tiesu izpildītājs patur oriģinālu savā birojā, kamēr lieta tiek izskatīta. Attiecībā uz uzaicinājumiem uz tiesu izpildītājs nepatur to oriģinālu, bet nosūta to tiesai iekļaušanai lietu sarakstā (paziņojums par uzaicinājumu uz tiesu).

Paziņojuma kopijā jābūt ietvertai visai informācijai par oriģinālu, un tam jābūt tiesu izpildītāja parakstītam (Tiesu kodeksa 43. pants); pretējā gadījumā tas nav spēkā.

2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?

Tiesību aktos ir noteikts, kuri dokumenti ir jāizsniedz vai jāpaziņo. Tomēr to ir pārāk daudz, lai tos visus varētu uzskaitīt. Kā piemērus var minēt uzaicinājumus uz tiesu, pieteikumus, spriedumus, apelācijas sūdzības un iebildumus.

3 Kas ir atbildīgs par dokumentu izsniegšanu?

Dokumentus izsniedz tiesu izpildītāji personīgi.

Dokumentus paziņo tiesas kancelejas pārzinis (retos gadījumos — valsts prokuratūra) ierakstītā tiesas vēstulē (īpaša veida ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu) vai vienkāršā vai ierakstītā vēstulē. Noteikumi, kas reglamentē piegādi ierakstītā tiesas vēstulē, ir izklāstīti Tiesu kodeksa 46. pantā.

4 Adreses noskaidrošana

4.1 Vai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot adresāta, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja adresāts vairs nedzīvo adresē, kas zināma pieprasītājam iestādei?

Jā.

Beļģijā saņēmējas struktūras, kas izraudzītas saskaņā ar 2. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs ("dokumentu izsniegšana"), ir tiesu izpildītāji, kam ir teritoriālā jurisdikcija.

Saskaņā ar 1. pantu karaļa 1986. gada 16. maija dekrētā, ar ko atļauj tiesu izpildītāju piekļuvi Fizisko personu valsts reģistram (*Arrêté royal du 16 mai 1986 autorisant l'accès des huissiers de justice au Registre national des personnes physiques*), tiesu izpildītājiem to kompetencē esošo uzdevumu izpildei ir atļauts piekļūt informācijai, kas minēta 1983. gada 8. augusta Likuma, ar ko izveido Fizisko personu valsts reģistru (*loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques*), 3. panta 1. punkta 1.–9. apakšpunktā un 3. panta 2. punktā. Šāda informācija jo īpaši ietver adresi, kas iedzīvotāju reģistros reģistrēta kā katras fiziskās personas galvenā adrese (domicils).

4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve reģistriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja jā, tad kādi reģistri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?

Nē.

Principā tikai Beļģijas personām, publiskām iestādēm, publiskām struktūrām un profesionāļiem, kas minēti 1983. gada 8. augusta Likuma, ar ko izveido Fizisko personu valsts reģistru, 5. pantā, var piešķirt piekļuvi valsts reģistrā ietvertajai informācijai.

Atļauju piešķir Valsts reģistra nozares komiteja (*Comité sectoriel du Registre National*), kura izveidota Privātuma aizsardzības komisijā (*Commission de la protection de la vie privée*) atbilstoši 1983. gada 8. augusta Likuma, ar ko izveido Fizisko personu valsts reģistru, 15. pantam.

4.3 Kā iestādes šajā dalībvalstī nodarbojas ar lūgumiem, kas nosūfīti saskaņā ar Padomes 2001. gada 28. maija Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kuru mērķis ir atklāt personas pašreizējo adresi?

Tās nevar rīkoties uz šāda pamata, izņemot, ja adreses noskaidrošana tiek uzskatīta par izmeklēšanas pasākumu, lai iegūtu pierādījumus, kas izmantojami civilā vai komerciālā tiesvedībā, kura ir uzsākta vai paredzēta.

Jēdziens "pierādījumi" nav definēts Padomes 2001. gada 28. maija Regulā (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās. Tas cita starpā attiecas uz liecinieku, pušu vai ekspertu nopratināšanu, dokumentu uzrādīšanu, izmeklēšanu, faktu noskaidrošanu, konsultēšanos ar ģimenes un bērnu labklājības speciālistiem.

Saskaņā ar iepriekš minētās Regulas (EK) Nr. 1206/2001 1. panta 2. punktu nedrīkst iesniegt pieprasījumu "iegūt pierādījumus, kurus nav paredzēts izmantot tiesvedībā, kas uzsākta vai paredzēta".

Tāpēc principā tās personas adresi, kurai jāizsniedz vai jānosūta tiesas vai ārpustiesas dokuments, nevar uzskatīt par pierādījumu Regulas (EK) Nr. 1206/2001 1. panta nozīmē.

Turklāt Regulas (EK) Nr. 1206/2001 4. panta 1. punktā ir skaidri noteikts, ka pieprasījumā jānorāda "lietas pušu [...] vārdi /nosaukumi un adreses".

5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 6. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?

a) Izsniegšana

Izsniegšanas metodi reglamentē Tiesu kodeksa 32.–47. pants, un to piemēro gan civillietām, gan krimināllietām.

- Izsniegšana personīgi (Tiesu kodeksa 33. un 34. pants)

Ja tiesu izpildītājs plāno izsniegt dokumentu, viņš vispirms cenšas personīgi nodot dokumenta kopiju adresātam. Tā ir izsniegšana personīgi.

Dokumentus var izsniegt adresātam personīgi neatkarīgi no tā, kur tiesu izpildītājs viņu satiek. Tai nav obligāti jābūt adresāta dzīvesvietai; izsniegšanu var veikt, piemēram, adresāta darbvietā, uz ielas vai tiesu izpildītāja birojā.

Galvenais ir ievērot nosacījumu, ka izsniegšanai vietai jābūt tiesu izpildītāja teritoriālajā jurisdikcijā.

Ja nav informācijas par adresāta atrašanās vietu, tiesu izpildītājs dodas tieši uz adresāta domicilu, cerot, ka tur satiks adresātu.

Ja tiesu izpildītājs noskaidro puses atrašanās vietu (lai kur tā arī nebūtu), bet puse atsakās pieņemt dokumenta kopiju, tiesu izpildītājs izdara atzīmi par atteikumu oriģinālā (kopiju pievieno oriģinālam), un dokumentu uzskata par izsniegtu personīgi.

Juridiskām personām dokumentu uzskata par izsniegtu personīgi, ja dokumenta kopija ir nodota struktūrai vai darbiniekam, kurš ar likumu, statūtiem vai attiecīgu deleģējumu ir pilnvarots pārstāvēt juridisko personu tiesvedībā, pat uz solidaritātes pamata. Tādējādi, piemēram, privātas akciju sabiedrības gadījumā izsniegšana ir spēkā, ja dokuments izsniegts vadītājam neatkarīgi no tā, vai viņš atrodas reģistrētajā darbīdarbības vietā vai citur.

- Izsniegšana domicilā / reģistrētajā darbīdarbības vietā (Tiesu kodeksa 35. pants)

Ja dokumentu nevar izsniegt personīgi, to izsniedz adresāta domicilā. "Domicils" ir vieta, kas iedzīvotāju reģistros norādīta kā adresāta galvenā adrese, t. i., domicila adrese.

Adresātam, kuram nav oficiālas domicila adreses, dokumentus var izsniegt viņa dzīvesvietā. Dzīvesvieta ir jebkurš cits nodibinājums, piemēram, vieta, kur personai ir birojs vai kur tā vada uzņēmumu vai nozari. Policijas priekšniekam ir jāinformē tiesu izpildītājs par puses, kurai nav oficiāla domicila, dzīvesvietu, ja viņam ir dots šāds rīkojums.

Juridiskas personas gadījumā dokumentu var izsniegt reģistrētajā darbīdarbības vietā vai administratīvajā birojā, ja izsniegšana personīgi nav iespējama.

Izsniedzot dokumentu domicilā, dokumenta kopiju piegādā adresāta radniekam, radniekam no laulātā puses, strādniekam vai darbiniekam. To nevar nodot bērnam, kurš jaunāks par 16 gadiem. Tiesu izpildītājs izdara atzīmi uz dokumenta oriģinālā un kopijas par tās personas statusu, kurai nodota kopija (piemēram, norāda radniecību ar adresātu).

- Izsniegšana ar līdzparakstu (Tiesu kodeksa 38. panta 1. punkts)

Ja tiesu izpildītājs nevar izsniegt dokumentu, izmantojot kādu no norādītajām metodēm (Tiesu kodeksa 33.–35. pants), to izsniedz saskaņā ar Tiesu kodeksa 38. panta 1. punktu, atstājot pavēsti adresāta domicilā vai, ja domicila nav, dzīvesvietā (izsniegšana ar līdzparakstu).

Dokumenta kopiju izsniedz adresē, to ievietojot aizlīmētā aploksnē un atstājot pastkastītē (uz aplokšnes norāda tiesu izpildītāja biroju, adresāta uzvārdu un vārdu un izsniegšana vietu un izdara atzīmi "*Pro Justitia — A remettre d'urgence*" ("piegādājams steidzami")).

Ja pastkastītes nav, tiesu izpildītājs ir pilnvarots kopiju ievietot aploksnē un atstāt to jebkādā citā (piemēram, caur durvju apakšējo spraugu, iemetot caur vārtiem vai žogu, piestiprinot pie durvīm ar liplenti).

Tiesu izpildītājs pavēstes oriģinālā un izsniegtajā kopijā norāda kopijas atstāšanas datumu, laiku un vietu.

Ne vēlāk kā pirmajā darb dienā pēc pavēstes izsniegšanas tiesu izpildītājs nosūta parakstītu vēstuli uz adresāta domicilu vai, ja domicila nav, dzīvesvietu. Vēstulē norāda piegādes datumu un laiku un norāda, ka identisku pavēstes kopiju adresāts vai rakstveidā pienācīgi pilnvarota persona var saņemt tiesu izpildītāja birojā trīs mēnešu laikā no pavēstes izsniegšanas dienas.

Ja adresāts ir iesniedzis pieteikumu par domicila maiņu (pieprasījums mainīt adresi), 3. punktā minēto ierakstīto vēstuli nosūta uz vietu, kas norādīta attiecībā uz adresātu iedzīvotāju reģistros, un uz adresi, ko adresāts norādījis kā adresi, kurā viņš vēlas izveidot jauno domicilu.

Ja ir iesniegts priekšlikums par adresāta (domicila adreses) svītrosānu no publiskā reģistra un tiesu izpildītājs nevar, pamatojoties uz faktiem, izsecināt, ka adresāts faktiski vairs nedzīvo domicila adresē, ir pietiekami, ja dokumentu izsniedz saskaņā ar Tiesu kodeksa 38. panta 2. punktu (sk. turpmāk).

Ja ir ierosināts svītrojums no publiskā reģistra, izsniegšana prokuroram saskaņā ar Tiesu kodeksa 38. panta 2. punktu (sk. turpmāk) ir pieļaujama tikai tad, ja tiesu izpildītājs apstiprina, ka adresāts vairs nedzīvo domicila adresē (piemēram, ja tiesu izpildītājs ir konstatējis, ka adresāts ir izlikts no attiecīgās adreses) vai ka ir fiziski neiespējami piegādāt dokumentus.

Kā minēts iepriekš, dokumentu paziņo, to nosūtot vēstulē, ierakstītā vēstulē vai ierakstītā tiesas vēstulē. Nākotnē varētu būt iespēja paziņošanu veikt elektroniski.

- Izsniegšanas fiziska neiespējamība (Tiesu kodeksa 38. panta 2. punkts)

Ja, pamatojoties uz adresē konstatētajiem faktiem (piemēram, māja ir iznīcināta ugunsgrēkā, domicila adrese izrādās atkritumu izgāztuve), ir skaidrs, ka ir fiziski neiespējami izsniegšanu veikt, atstājot pavēstes kopiju adresāta domicilā (vai, ja domicila nav, dzīvesvietā), kopiju nodod prokuroram, kam ir vietējā jurisdikcija.

Oriģinālā un kopijā norāda apstākļus, kuru dēļ bijis nepieciešams dokumentu izsniegt prokuroram.

Tas pats attiecas uz gadījumu, kad īpašums (kurā ir adresāta domicils) ir acīmredzami pamests un adresāts nav iesniedzis pieteikumu par domicila maiņu (piemēram, izlikšanas gadījumā adresāts neatrodas uz vietas; tādā gadījumā dokumentu izsniedz prokuroram saskaņā ar Tiesu kodeksa 38. panta 2. punktu).

Kā minēts iepriekš, izsniegšanu saskaņā ar Tiesu kodeksa 38. panta 2. punktu veic arī gadījumā, kad ir ierosināta svītrosāna no publiskā reģistra, ja tiesu izpildītājs var konstatēt, ka adresāts faktiski nedzīvo attiecīgajā adresē.

Izsniegšana prokuroram nav spēkā, ja puse, pēc kuras pieprasījuma tā veikta, ir zinājusi izvēlēto adresāta domicilu vai — atkarībā no konkrētā gadījuma — dzīvesvietu.

- Izsniegšana izvēlētajā domicilā (Tiesu kodeksa 39. pants)

Ja adresāts ir izvēlējis pārstāvja domicilu, dokumentus var izsniegt izvēlētajā domicilā vai paziņot uz izvēlēto domicilu. Tā ir iespēja, bet ne pienākums. Tāpēc nav iemesla, kāpēc dokumentu nevarētu izsniegt faktiskajā domicilā (Beļģijā) tā vietā, lai to izsniegtu izvēlētajā domicilā (Cass. (pirmā palāta), 2010. gada 26. februāris, *J.T.*, 2010. gads, Nr. 6397, 371; Cass. (pirmā palāta), 2012. gada 10. maijs, *R.W.*, 2012.–2013., 1212).

Pastāv tikai viens izņēmums, proti, ja adresātam, kura faktiskais domicils (vai reģistrētā darbības vieta) ir ārvalstīs, viņa izvēlētais domicils ir Beļģijā, dokuments jāizsniedz izvēlētajā domicilā; pretējā gadījumā izsniegšana nav spēkā (Tiesu kodeksa

40. pants. sk. arī *Cass.* (pirmā palāta), 1997. gada 9. janvāris, *R.W.* 1997.–1998., 811: “Ja puse, pēc kuras pieprasījuma veic izsniegšanu, zina adresāta izvēlēto domicilu, pusei jānodrošina, ka pavēste tiek izsniegta attiecīgajā vietā; tā ir iespēja, nevis pienākums, un tas ir sabiedriskās kārtības jautājums”).

Ja kopiju personīgi nodod pārstāvim izvēlētajā domicilā, to uzskata par izsniegšanu personīgi. Izsniegšana izvēlētajā domicilā vai paziņošana uz izvēlēto domicilu nav iespējama, ja pārstāvis ir miris, vairs nedzīvo domicilā vai ir izbeidzis darbību.

Domicilu izvēlas, pamatojoties uz pušu tiesiskajām attiecībām (t. i., procedūrā starp pusēm). Tādējādi šāds domicils ir spēkā tikai starp attiecīgajām pusēm un tikai to tiesiskajās attiecībās. Šajā saistībā Kasācijas tiesa ir nospriedusi, ka domicila izvēle procesuālā aktā pirmajā instancē (piemēram, uzaicinājumā uz tiesu vai prasījumos) ir spēkā tikai attiecībā uz visu tiesvedību pirmajā instancē, turpmākā sprieduma izpildi un šāda sprieduma pārsūdzēšanu (ja to pārsūdz pretējā puse). Ja attiecīgā domicila izvēle netiek atkārtota turpmākā tiesvedībā (piemēram, pārsūdzības tiesvedībā), tā neattiecas uz šādu turpmāko tiesvedību (*Cass.* pirmā palāta, 2003. gada 30. maijs, *R.W.* 2003.–2004., 974; *Cass.* otrā palāta, 2006. gada 10. maijs, *R.W.* 2008.–2009., 455; *Cass.* pirmā palāta, 2009. gada 29. maijs, *R.W.* 2010.–2011., 1561).

Jānošķir jēdziens “izvēlētais domicils” un jēdziens “adrese “pēc pieprasījuma””, kas aplūkots turpmāk.

Attiecībā uz valodas tiesību aktu (1935. gada 15. jūnija Likums par valodu lietošanu tieslietās, *loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire*) piemērošanu apķīlāšanas tiesnesis (*juge des saisies*) *Bruges* lietā (apķīlāšanas tiesnesis, *Bruges*, 2006. gada 11. oktobris, *T.G.R.* 2010., 95) skaidri nosprieda: nozīme ir vietai, kur faktiski notikusi izsniegšana (šajā gadījumā — izvēlētajai vietai), nevis faktiskajam domicilam. Minētajā lietā gan prasītājs, gan attiecīgā puse dzīvoja franču valodas reģionā. Tomēr pusei, kurai tika nosūtīts uzaicinājums uz tiesu, izvēlētais domicils bija nīderlandiešu valodas reģionā. Attiecīgā puse tika uzaicināta (tikai nīderlandiešu valodā) ierasties tiesā pie apķīlāšanas tiesneša Brigē. Saskaņā ar valodas tiesību aktiem uzaicinājumam uz tiesu bija jābūt nīderlandiešu valodā. Jautājums bija par to, vai pavēstei bija jāpievieno tulkojums franču valodā saskaņā ar Likuma par valodu lietošanu 38. pantu. Tiesnesis secināja, ka uzaicinājumam uz tiesu, kas sagatavots nīderlandiešu valodā, nebija jāpievieno tulkojums franču valodā, jo valodas izvēli nosaka tikai, vadoties no izsniegšanas vietas.

- Izsniegšana, ja domicils nav zināms (Tiesu kodeksa 40. pants)

“Personām, kam nav zināma domicila vai dzīvesvietas vai izvēlēta domicila Beļģijā, tiesu izpildītājs nosūta dokumenta kopiju ierakstītā vēstulē uz viņu domicilu vai dzīvesvietu ārvalstīs, ar aviopastu, ja galamērķis nav kaimiņvalstī, neskarot citus dokumentu nodošanas veidus, par kuriem vienojusies Beļģija un attiecīgās personas domicila vai dzīvesvietas valsts. Nodotāņu uzskata par veiktu, kad dokumenti tiek nodoti pasta nodaļā, saņemot apliecinājumu par nosūtīšanu, kā norādīts šajā pantā.

Attiecībā uz personām, kam nav zināma domicila vai dzīvesvietas vai izvēlēta domicila Beļģijā vai ārvalstīs, dokumentus izsniedz tā rajona prokuroram, kurā atrodas tiesnesis, kam jāizskata pieteikums vai kas ir to izskatījis; ja tiesnesim netiek iesniegts vai nav iesniegts pieteikums, dokumentu izsniedz prokuroram, kura jurisdikcijā ir prasītāja domicils, vai, ja prasītājam nav domicila Beļģijā, prokuroram Briselē.

[..]

Dokumentus vienmēr var izsniegt personīgi, ja adresāts atrodas Beļģijā.

Izsniegšana ārvalstīs vai prokuroram nav spēkā, ja puse, pēc kuras pieprasījuma tā veikta, ir zinājusi adresāta domicilu, dzīvesvietu vai izvēlēto domicilu Beļģijā vai — atkarībā no konkrētā gadījuma — ārvalstīs.”

Kasācijas tiesa uzskata, ka tā nav iespēja, bet ir pienākums, kas ir sabiedriskās kārtības jautājums (*Class.*, pirmā palāta, 1997. gada 9. janvāris, *R.W.* 1997.–1998., 811).

Pusei, kurai izsniedz pavēsti un kura apgalvo, ka pretējā puse ir zinājusi, piemēram, tās dzīvesvietu, un kura tāpēc atsauca uz noteikumu, kas paredz, ka šādā gadījumā dokumenta izsniegšana prokuroram nav spēkā, ir jāiesniedz pierādījumi. Tādējādi pierādīšanas pienākums ir pusei, kurai izsniegta pavēste (*Gentes* apķīlāšanas tiesnesis, 2008. gada 18. marts, *R.W.* 2010.–2011., 124).

- Īpaši noteikumi par izsniegšanu (Tiesu kodeksa 41. un 42. pants)

- Tādu personu gadījumā, kurām ir aizgādņi, dokumentus izsniedz un paziņo personām personīgi un aizgādņa domicilā vai dzīvesvietā, ciktāl izsniegšana vai paziņošana attiecas uz aizgādņa funkciju (Civilkodeksa 499. panta 12. punkts).

Adrese “pēc pieprasījuma”. Adrese “pēc pieprasījuma” ir vai nu iedzīvotāju reģistrā iekļautas fiziskas personas adrese vietā, kur ir personas galvenā dzīvesvieta, vai juridiskas personas adrese, kurā attiecīgi ar fiziskās vai juridiskās personas piekrišanu ir reģistrēta fiziska persona bez noteiktas dzīvesvietas (1. panta 2. punkts 1991. gada 19. jūlija Likumā par iedzīvotāju reģistriem, identitātes kartēm, identitātes kartēm ārzemniekiem un uzturēšanās dokumentiem, ar kuru groza 1983. gada 8. augusta Likumu, ar

ko izveido Fizisko personu valsts reģistru (ar 2015. gada 31. augusta grozījumiem) (*Loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population, aux cartes d'identité, aux cartes d'étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques (dans sa teneur modifiée au 31 août 2015)*).

Persona bez noteiktas dzīvesvietas izmanto citas personas domicila adresi kā savējo. Persona, kura pilnvaro fizisku personu izmantot savu domicila adresi kā adresi pēc pieprasījuma, apņemas bez maksas nodot visus tai nosūtītos dokumentus (piemēram, pastu). Uz adresi "pēc pieprasījuma" var sūtīt arī konkrētus pabalstus (kuru saņemšanai vajadzīga oficiāla adrese, piemēram, ģimenes pabalstus, bezdarbnieka pabalstus, savstarpējus pabalstus; tomēr sociālās integrācijas pabalstu saņemšanai adrese pēc pieprasījuma nav vajadzīga).

Personas (bez noteikta domicila vai dzīvesvietas), kuras var izmantot adresi "pēc pieprasījuma", ir šādas:

- personas, kuras dzīvo pārvietojamā dzīvesvietā (piemēram, laivā vai treilerī) (izņemot dzīvojamos treilerus);
- personas, kuras dodas studēt vai komandējumos uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu;
- civilais un militārais bruņoto spēku personāls, kas mīt ārvalstīs, un tā ģimenes locekļi;
- personas, kurām nav vai vairs nav dzīvesvietas līdzekļu trūkuma dēļ.

Adresi "pēc pieprasījuma" var nodrošināt sociālo pakalpojumu dienests (*Centre public d'aide sociale*) vai fiziska persona.

Ja personai ir adrese "pēc pieprasījuma", tiesu izpildītājs var izsniegt attiecīgajā adresē visus dokumentus, atšķirībā no iepriekš definētās "izvēlētās adreses", kurā tiesu izpildītājs var izsniegt tikai dokumentus, kas saistīti ar tiesisku darījumu/tiesvedību, attiecībā uz kuru domicils izvēlēts minētajā adresē.

Tomēr tiesu izpildītājs nevar veikt apķīlāšanu adresē "pēc pieprasījuma" (apķīlājot tās personas mantu, kurai ir adrese "pēc pieprasījuma"), jo uzskata, ka šādai personai attiecīgajā adresē nepieder kustamais īpašums.

b) Paziņošana

[..] 46. panta 1. punkts.

"Ja ierakstītu tiesas vēstuli nosūta drukātā formātā, pasta nodaļa to nodod adresātam personīgi vai viņa domicilā, kā norādīts 33., 34., 35. un 39. pantā. Persona, kurai nodod vēstuli, paraksta un datē apstiprinājumu par saņemšanu, ko pasta nodaļa nosūta atpakaļ sūtītājam. Par jebkuru atteikumu parakstīt apstiprinājumu par saņemšanu pasta darbinieks izdara atzīmi apstiprinājuma beigās.

Ja ierakstītu tiesas vēstuli nevar nodot adresātam personīgi vai viņa domicilā, pasta darbinieks atstāj paziņojumu par piegādi. Vēstuli glabā pasta noliktavā astoņas dienas. Minētajā termiņā to var saņemt adresāts vai rakstveidā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

Tomēr, ja adresāts ir lūdzis viņam adresētos pasta sūtījumus pārsūtīt vai glabāt pasta nodaļā, vēstuli nosūta atpakaļ vai patur adresāta norādītajā adresē uz laika posmu, uz kādu attiecas adresāta lūgums.

Bankrotējušai personai adresētu vēstuli nodod administratoram.

Noteikumus par 3.–5. punkta piemērošanu nosaka karalis.

[..]

46. panta 4. punkts. Tieslietu ministrs var noteikt izsniegšanas veidus un norādes saistībā ar ierakstītas tiesas vēstules izsūtīšanu. Ja galamērķis ir ārvalstīs, ierakstītu tiesas vēstuli aizstāj ar pasta nodaļā ierakstītu vēstuli, neskarot starptautiskās konvencijās paredzētās nosūtīšanas metodes un 2. un 3. punkta piemērošanu.

Ja viens no prasītājiem vai pieteikuma iesniedzējiem ir tam piekritis uzaicinājumā uz tiesu, pieteikumā vai rakstiski līdz pirmajai ierašanās reizei tiesā, ierakstītas tiesas vēstules aizstāj ar izsniegšanu pēc tās puses pieprasījuma, kura atbild par šādu kārtību.

46. panta 1. punkts. Attiecībā uz dokumentu izsniegšanu tikai ar vēstuli pusei, kuras vārdā rīkojas advokāts saskaņā ar 728., 729. pantu vai 729. panta 1. punktu un kura nav informējusi tiesas kanceleju saskaņā ar 729. panta 1. punktu par to, ka advokāts pārtrauc rīkoties puses vārdā, dokumentu izsniedz tikai ar vēstuli attiecīgajam advokātam."

Tiesu kodeksa 32.b pants paredz tiesisko regulējumu saziņai un paziņojumiem starp vairākiem dalībniekiem tiesu sistēmā.

6 Vai civilajā tiesvedībā ir pieļaujama elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpus tiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, īsziņas utt.)? Ja jā, kāda veida tiesvedībā šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādas dokumentu izsniegšanas metodes

izmantojamībai/pieejamībai, atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?

Tuvākajā nākotnē tiks ieviesta elektroniskas dokumentu izsniegšanas sistēma. Tās juridiskā struktūra jau ir radīta, bet vēl nav stājusies spēkā. Tiesu izpildītāji civillietās vai krimināllietās var izlemt, vai pavēstes izsniegt elektroniski vai personīgi. Arī turpmāk piemēros teritorialitātes principu.

Praksē izsniegšana notiks elektroniskā juridiskā adresē, ko noteiks iestādes, vai elektroniskā izvēlētā domicila adresē. Lai saņemtu dokumentus, kas tiks izsniegti elektroniskā domicila elektroniskajā adresē, adresātiem būs jāsniedz skaidra piekrišana, izmantojot savu elektroniskās identitātes karti.

7 "Alternatīvā" izsniegšana

7.1 Vai šīs dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?

Beļģijas tiesību aktos ir paredzētas vairākas dokumentu nosūtīšanas metodes (sk. atbildi uz 5. jautājumu).

Parastā tiesas dokumentu nosūtīšanas metode ir to izsniegšana ar pavēsti, ko veic tiesu izpildītājs.

Tiesu kodeksa 32. pantā "izsniegšana" ir definēta kā dokumenta oriģināla vai kopijas nodošana; to veic tiesu izpildītājs ar pavēsti vai — tiesību aktos noteiktajos gadījumos — kā norādīts tiesību aktos."

Tomēr tiesību aktos ir paredzēti konkrēti gadījumi, kad dokumentus var nosūtīt vienīgi ar **paziņojumu**.

Tiesu kodeksa 32. pantā paziņošana ir definēta kā "tiesvedības dokumenta oriģināla vai kopijas nosūtīšana pa pastu vai elektronisko pastu uz elektronisko adresi tiesas dokumentu saņemšanai, vai — tiesību aktos paredzētajos gadījumos — pa faksu vai kā norādīts tiesību aktos."

Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulas (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs ("dokumentu izsniegšana") 14. pantā ir noteikts, ka dokumentu izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus, jāveic "ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu vai izmantojot kaut ko līdzvērtīgu".

1. Galvenie izsniegšanas veidi

a) Izsniegšana personīgi (Tiesu kodeksa 33. un 34. pants)

Saskaņā ar Tiesu kodeksa 33. pantu "izsniegšana personīgi notiek tad, kad dokumenta kopija tiek nodota tieši adresātam. Izsniegšanu personīgi var veikt neatkarīgi no tā, kur atrodas tiesu izpildītājs. Ja adresāts atsakās pieņemt dokumenta kopiju, tiesu izpildītājs izdara atzīmi par atteikumu oriģinālā, un dokumentu uzskata par izsniegtu personīgi."

Tiesu kodeksa 34. pantā ir arī piebilde, ka "juridiskai personai dokumentu uzskata par izsniegtu personīgi, ja dokumenta kopija ir nodota struktūrai vai darbiniekam, kurš ar likumu, statūtiem vai attiecīgu deleģējumu ir pilnvarots pārstāvēt juridisko personu tiesvedībā, pat uz solidaritātes pamata."

b) Izsniegšana domicilā (Tiesu kodeksa 35. pants)

Tiesu kodeksa 35. pantā ir paredzēts, ka "tad, ja izsniegšanu nevar veikt personīgi, to veic domicila vietā vai, ja domicila nav, dzīvesvietas adresē, un juridiskas personas gadījumā — tās reģistrētajā darbīdarbības vietā vai administratīvajā birojā. Dokumenta kopija jāpiegādā adresāta radniekam, radniekam no laulātā puses, strādniekam vai darbiniekam. To nevar nodot bērnam, kurš jaunāks par 16 gadiem [..]."

Saskaņā ar Tiesu kodeksa 36. pantu domicils ir "vieta, kas iedzīvotāju reģistros norādīta kā personas galvenā adrese", savukārt dzīvesvieta ir "jebkurš cits nodibinājums, piemēram, vieta, kur personai ir birojs vai kur tā vada uzņēmumu vai nozari".

c) Izsniegšana, atstājot pavēstes kopiju (Tiesu kodeksa 38. panta 1. punkts)

Tiesu kodeksa 38. panta 1. punkts nosaka, ka gadījumā, ja nav bijis iespējams dokumentu izsniegt personīgi vai domicilā, "izsniegšanu veic tiesu izpildītājs, atstājot pavēstes kopiju aizlīmētā aploksnē adresāta domicilā vai, ja domicila nav, dzīvesvietā". Uz aploksnis jābūt norādītai konkrētai informācijai, kas noteikta Tiesu kodeksa 44. panta 1. punktā.

Tiesu kodeksa 38. panta 1. punktā ir arī noteikts: "Ne vēlāk kā pirmajā darbīdarbības dienā pēc pavēstes izsniegšanas tiesu izpildītājs nosūta parakstītu vēstuli uz adresāta domicilu vai, ja domicila nav, dzīvesvietu. Vēstulē norāda piegādes datumu un laiku un norāda, ka identisku pavēstes kopiju adresāts vai rakstveidā pienācīgi pilnvarota persona var saņemt tiesu izpildītāja birojā trīs mēnešu laikā no pavēstes izsniegšanas dienas."

d) Domicila izvēle (Tiesu kodeksa 39. pants)

Saskaņā ar Tiesu kodeksa 39. pantu "ja adresāts ir izvēlējis pārstāvja domicilu, dokumentus var izsniegt izvēlētajā domicilā vai paziņot uz izvēlēto domicilu. Ja kopiju personīgi nodod pārstāvim izvēlētajā domicilā, to uzskata par izsniegšanu personīgi. Izsniegšana izvēlētajā domicilā nav iespējama, ja pārstāvis ir miris, vairs nedzīvo domicilā vai ir izbeidzis darbību domicilā."

2. Paziņošana ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu

Kad dokumentu nosūta ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu, ja adresāts nav atrodams vēstulē norādītajā adresē, tad adresē atstāj paziņojumu par piegādi. Šādā gadījumā vēstuli var saņemt vietā, kas norādīta paziņojumā par piegādi, vai vietā, par kuru vienojas pasta nodaļa un adresāts, 15 dienu laikā, neskaitot nodošanas dienu.

7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?

Kad dokumentu nosūta ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu, ja adresāts nav atrodams vēstulē norādītajā adresē, tad adresē atstāj paziņojumu par piegādi. Šādā gadījumā vēstuli var saņemt vietā, kas norādīta paziņojumā par piegādi, vai vietā, par kuru vienojas pasta nodaļa un adresāts, 15 dienu laikā, neskaitot nodošanas dienu.

Kad dokumentu **izsniedz**, izsniegšanas protokolā jābūt norādītam izsniegšanas datumam (Tiesu kodeksa 43. pants).

Dokumenta **paziņošanai** Beļģija izmanto divkāršā datuma sistēmu.

Datums, kas piemērojams dokumenta sūtītājam, atšķiras no datuma, kas piemērojams adresātam.

Sūtītāja gadījumā paziņošanas datums ir nosūtīšanas datums.

Beļģijas Tiesu kodeksa 53. pantā ir noteikts, ka, izņemot, ja tiesību aktos ir noteikts citādi, termiņš attiecībā uz adresātu sākas pirmajā dienā pēc dienas, kad vēstule nogādāta tā domicilā vai, ja piemērojams, dzīvesvietā vai izvēlētajā domicilā.

7.3 Ja alternatīva izsniegšanas metode nozīmē, ka dokumentus var nodot glabāšanā konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir nodoti glabāšanā?

Izsniegšanas gadījumā — atstājot pavēstes kopiju sk. iepriekš "Izsniegšana, atstājot pavēstes kopiju" (Tiesu kodeksa 38. panta 1. punkts).

7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?

Kad dokumentu **izsniedz**, adresātam nav iespējas pret to iebilst, izņemot atteikuma pamatojumu, kas norādīts iepriekš minētās Regulas (EK) Nr. 1393/2007 5.–8. pantā (tulkojuma prasība).

Kad dokumentu nosūta ar paziņojumu, Tiesu kodeksa 53.a pants paredz, ka, ja vien tiesību aktos nav paredzēts citādi, termiņš attiecībā uz adresātu sākas pirmajā dienā pēc dienas, kad vēstule **piegādāta** uz adresāta domicilu vai — attiecīgā gadījumā — dzīvesvietu vai izvēlēto domicilu. Tādējādi adresātam nav iespējas iebilst pret paziņojumu ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu.

Tomēr adresāts, kam nosūtīts paziņojums ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu, vēlāk var apstrīdēt paziņojuma spēkā esamību, pierādot, ka viņš(-a) nav atradies(-usies) savā domicilā, dzīvesvietā vai izvēlētajā domicilā, kas atrodas ierakstītajā vēstulē norādītajā adresē. Tādējādi izsniegšana, ko veic tiesu izpildītājs, sniedz lielāku juridisko noteiktību nekā paziņošana ierakstītā vēstulē ar saņemšanas apstiprinājumu. Izsniegšanas gadījumā tiesu izpildītājs pārbauda saņēmēja adresi Fizisko personu valsts reģistrā. Turklāt datumu, kad veikta paziņošana ierakstītā vēstulē, nevar pārliecinoši noteikt, ja adresāts nav datējis vai parakstījis saņemšanas apstiprinājumu, kad ierakstītā vēstule (pirmo reizi) nogādāta uz viņa(-as) domicilu, dzīvesvietu vai izvēlēto domicilu, savukārt izsniegšanas datums vienmēr ir norādīts izsniegšanas protokolā.

Papildus minētajam, pamatojoties uz sagatavošanās darbu, kas veikts saistībā ar iepriekš minēto Regulu (EK) Nr. 1393/2007 un jo īpaši priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. maija Regulai (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs, ko Komisija iesniedza 2005. gada 11. jūlijā, ir skaidrs, ka 14. panta grozījuma mērķis bija ieviest vienotus noteikumus visās dalībvalstīs attiecībā uz pasta pakalpojumiem, [paredzot] vienotas prasības (ierakstīta vēstule ar saņemšanas apstiprinājumu vai izmantojot kaut ko līdzvērtīgu). [...] Šīs prasības pietiekošā mērā garantē to, lai adresāts dokumentu saņemtu un par to būtu attiecīgs apliecinājums." Tādējādi prasība par saņemšanas apstiprinājumu ir paredzēta, lai nodrošinātu juridisko noteiktību pusēm. Pamatojoties uz minēto sagatavošanās darbu, nevar secināt, ka adresāti ir "saņēmuši" dokumentu, ja viņi nav parakstījuši saņemšanas apstiprinājumu. Tomēr Beļģijas Tiesu kodeksa 53. *bis* pantā paredzētais risinājums nozīmē, ka paziņojums ir sniegts, ja dokuments tiek "uzrādīts" adresāta domicilā, dzīvesvietā vai izvēlētajā domicilā, bez vajadzības dokumentu faktiski nodot adresātam vai parakstīt saņemšanas apstiprinājumu.

8 Izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus, no ārvalstīm (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants)

8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam, vai tas saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?

Karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta par pasta pakalpojumiem (*Arrêté royal du 27 avril 2007 portant réglementation du service postal*) 1. pantā ir noteikts, ka ierakstīts pasta sūtījums sastāv no ierakstīta sūtījuma un sūtījuma ar deklarētu vērtību.

Principā ierakstītu sūtījumu ar saņemšanas apstiprinājumu var nodot adresātam tikai, pirms tam pārlicinoties par viņa(-s) identitāti, pret parakstu uz saņemšanas apstiprinājuma (karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta 30., 53. un 54. pants *a contrario*).

Tomēr karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta 57. pantā ir noteikts, ka "ierakstītu pasta sūtījumu, uz kura norādītajā adresē ir minēta persona, pie kuras adresātam ir izvēlētais domicils, var nodot šādai personai".

Karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta 62. pantā ir noteikts, ka "personas, kuras var saņemt korespondenci, saskaņā ar vispārējo tiesību aktu noteikumiem uzskata par tādas korespondences adresātiem, kura adresēta jebkuriem uzņēmumiem, apvienībām, organizācijām, sabiedrībām un kopienām".

Karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta 58. pants paredz, ka "ierakstītus sūtījumus, kas adresēti nepilngadīgajiem, kuri jaunāki par 15 gadiem, nodod personām, kuru atbildībā vai aizbildnībā ir šādi nepilngadīgie".

Visbeidzot, saskaņā ar karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta 65. pantu ierakstītu sūtījumu "var nodot [...] adresāta pārstāvim [...], kurš uzrāda pasta pilnvaru, ar ko oficiāli piešķirtas tiesības saņemt pasta sūtījumus".

8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar 14. pantu Dokumentu izsniegšanas regulā Nr. 1393/2007, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?

Pasta sūtījumus nosūta uz norādīto adresi, izņemot, ja ir acīmredzama kļūda (piemēram, kļūdaini uzrakstīts ielas nosaukums, kļūdaini mājas numurs, acīmredzami kļūdaini pasta indekss).

Ja adresāts nav atrodams norādītajā adresē, ierakstīto pasta sūtījumu nepiegādā, izņemot, ja adresāts ir lūdzis sūtījumu nosūtīt uz citu adresi, izmantojot pārsūtīšanas pakalpojumu (karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta par pasta pakalpojumiem 51. pants).

8.3 Vai pasts nogaida konkrētu laika posmu, kurā var saņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir "jā", kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?

Saskaņā ar karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta par pasta pakalpojumiem 60. pantu, "ja mēģinājums piegādāt ierakstītu pasta sūtījumu uz domicilu bijis nesekmīgs, atstāj paziņojumu par piegādi. Šādos gadījumos pasta sūtījumu var saņemt vietā, kas norādīta paziņojumā par piegādi, vai vietā, par kuru vienojas [pasta nodaļa] un adresāts, 15 dienu laikā, neskaitot nodošanas dienu."

Iepriekš minētā karaļa 2007. gada 27. aprīļa dekrēta 66. pantā ir noteikts, ka "pasta sūtījumus, ko nav bijis iespējams piegādāt adresātam, nosūta atpakaļ sūtītājam [...]. Ierakstīti pasta sūtījumi un grāmatas vienmēr jānosūta atpakaļ."

9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?

Tiesu kodeksa 43. pantā ir paredzēts, ka izsniegšanas gadījumā personai, kurai nodod kopiju, ir jāparaksta oriģināls. Ja persona atsakās parakstīties, tiesu izpildītājs pavēstē izdara atzīmi par atteikumu. Tādējādi visos gadījumos būs apliecinājums par izsniegšanu. Tiesu izpildītāja protokolu ir ļoti sarežģīti apstrīdēt.

Paziņošanas gadījumā, protams, ir rakstisks apliecinājums, ciktāl paziņojums ir nosūtīts ierakstītā adresē. Arī tiesas veiktas paziņošanas gadījumā 46. pantā ir noteikts apliecinājums par saņemšanu. Šādu apliecinājumu glabā lietā.

10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?

Parastos apstākļos risks, ka adresāts varētu nesaņemt pavēsti, ir zems, ņemot vērā, ka saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem to izsniedz tieši attiecīgajai personai. Citiem vārdiem sakot, tiesu izpildītājs nodod kopiju adresātam personīgi. Tomēr tiesību aktos ir arī paredzēta dokumenta izsniegšana trešai personai (Tiesu kodeksa 35. pants) vai atstāšana adresē (38. pants). Šādos gadījumos izsniegšanu uzskata par pilnībā spēkā esošu, pat ja dokuments nav piegādāts adresātam personīgi. Privātpersonām, kuras pieņēmušas pavēsti atbilstoši 35. pantam, bet nav nodevušas to tālāk adresātam vai informējušas par to adresātu, var iestāties civiltiesiskā atbildība. Šī kārtība ļoti labi darbojas praksē.

Tomēr dokumenta izsniegšanā vai paziņošanā nevar izslēgt tiesību aktu pārkāpumu iespējamību (piemēram, pavēstē netiek iekļauta konkrēta informācija). Procesuālais sods par nepareizu izsniegšanu vai paziņošanu ir procesuālo dokumentu atzīšana par spēkā neesošiem. Noteikumi, kas reglamentē spēkā neesību, ir paredzēti Tiesu kodeksa 860.–866. pantā.

Visbeidzot, jānorāda, ka personas, kuras izraisījušas spēkā neesību, var tikt sauktas pie atbildības, ja tiek secināts, ka spēkā neesība radusies viņu vainas dēļ.

11 Vai personai ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja jā, tad cik?

Tiesu izpildītāji saņem maksu, kuras likmes nosaka Tiesu kodeksa 522. panta 1. punkts.

Konkrētas likmes, kas jāievēro, ir noteiktas karaļa 1976. gada 30. novembra dekrētā, ar ko nosaka likmes maksai par tiesu izpildītāju pakalpojumiem civillietās un komercietās un konkrētiem pabalstiem (*Arrêté royal du 30 novembre 1976 fixant le tarif des actes accomplis par les huissiers de justice en matière civile et commerciale ainsi que celui de certaines allocations*), http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=1976113030&table_name=loi).

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 19/12/2018